

Jury Rapport Vriendenprijs 2026

>> de maker, de vormgever en de
schenker<<

Introductie

Voor u ligt het juryrapport voor de Vriendenprijs Musea Zutphen 2026. De Vriendenprijs is een tweejaarlijkse prijs

Op 8 juli vindt de uitreiking van Vriendenprijs van de Vereniging Vrienden van de Musea Zutphen plaats, in het Auditorium van de Musea Zutphen in het Hof van Heeckeren. Deze prijs wordt gegeven aan een persoon of organisatie die iets betekenisvol heeft gedaan voor kunst en cultuur in Zutphen en in het bijzonder voor de Musea Zutphen. De prijs bestaat uit een bronzen beeld 'De Kunstkijsker' van kunstenaar Annewietske Stavast en een bedrag van 2.500 euro.

De jury

De jury heeft uit een longlist met kandidaten drie kanshebbers geselecteerd. De jury bestaat uit Paulo Martina, (oud-)directeur Musea Zutphen; Sjoerd Wannet, wethouder cultuur, Marlise van der Jagt, artistiek leider Dat Bolwerck, Marise den Bakker, winnaar van de Vriendenprijs 2024 en Lia van Rijen, Voorzitter bestuur Vrienden Musea Zutphen.

Genomineerd zijn:

- Kim Venus en studenten Aventus afdeling vormgeving
- Peter Kooij kunstenaar, graficus, schrijver
- Coen Schimmelpenninck van de Oije, oud-directeur, schenker en fan van de Musea Zutphen

Vorige Winnaars van de Vriendenprijs

2024 singer-songwriter Marise den Bakker.

2022 beeldend kunstenaar Edith Meiring Postuum,

2018 Henk Bouwman pentekenaar Panorama Zutphen

2014 de etser Wim van der Meij,

2012 Kopwit de poëziegroep Zutphen

2010 Fotografencollectief de Zutphense.

(Vanwege verbouwing en corona was de prijsuitreiking in 2016 en 2020 niet mogelijk)

Peter Kooij

Peter Kooij is een veelzijdig Zutphens kunstenaar en wordt opnieuw genomineerd voor de Vriendenprijs Musea Zutphen. In 2024 werd hij genomineerd vanwege het grafisch werk waarmee hij Zutphen in beeld gebracht heeft. In de afgelopen twee jaar heeft Peter Kooij opnieuw zijn veelzijdigheid bewezen.

Zijn werk was ook buiten Zutphen te bewonderen. Zoals de Bergkerk in Deventer, Pulchri in Den Haag, Markiezenhof Bergen op Zoom. Ook deed hij mee aan International Print Mail Art Project 2025 in Eindhoven, het de Haanfestival in Zaandam en won hij in 2025 de Juryprijs BAS Grafiek Award.

In Zutphen schonk hij een aantal werken, vooral lino sneden aan de Musea. Deze waren in 2025 in het Auditorium te bewonderen en begin 2026 te zien in de Etalage van de Musea.

Waarom genomineerd voor de Vrienden Prijs 2026

Naast de waardering voor zijn grafische werk zijn er enkele aanvullende redenen waarom Peter Kooij opnieuw genomineerd is.

Peter Kooij zet zich onbaatzuchtig in voor de kunst, de kunstenaars in de stad en publiceert daar ook over. Na eerdere bijdragen rond het werk van Jeanne Bieruma Oosting, heeft hij ons gewezen op de bijzonderheid van het werk van de overleden kunstenaar Nelleke Wiersma. Hij kreeg daarbij steun van de zus van Nelleke, Anna Wiersma. Samen hebben ze ervoor gezorgd dat Nelleke's werk in 2024 op het Kerkhof 16, te zien was. En daarna in 2025 met een expositie en een lezing, voor de Vrienden, in het Auditorium van de Musea 2025. Dankzij een gift van de familie zijn er in 2025 verschillende werken van Wiersma opgenomen in de collectie van het Henriette Polak Museum.

Als Zutphens kunstenaar/onderzoeker leverde Peter Kooij, veelvuldig artikelen voor tijdschriften aan in de publicaties van de Historische Vereniging Zutphen en het landelijk tijdschrift 'Grafiekwereld'. Met zijn boek "De Zutphense Kehille in het bijzonder" uit 2021 over het Joods leven heeft hij een belangrijke bijdrage aan de geschiedenis van de stad geleverd.

Een derde rede waarom we Peter Kooij willen nomineren is, vanwege zijn verhelderende uitleg over grafische technieken bij een aantal Vriendenbijeenkomsten. Ook maakte hij een vouw-boekje in 2024 over de Vriendenprijs, waarbij hij goed uitlegde hoe hij dat gemaakt had. Wij vinden zijn bijleg zeer onderhoudend, waardevol en informatief.

Kim Venus en Aventus-studenten

Kim Venus is Docent Ruimtelijke Vormgeving en Kunsthistoricus (master 2025-2026). Met een hart voor makerschap, vormgeving, beeldende kunst en maatschappelijke zaken. In 2024 en 2025 was Kim Venus als docent/begeleider met haar MBO-leerlingen betrokken bij de vormgeving van twee tentoonstellingen.

Voor het eerst kwam deze samenwerking tot stand bij 'Oh, kom er eens kijken' tentoonstelling, van Charlotte Dematons werk over Sinterklaas. De bezoekers kregen een kijkje in vijf slaapkamers van de Sint en Pieten, de bezemkast en het bureau van Sinterklaas. Een onvergetelijke museale ervaring, die mede tot stand kwam door de samenwerking met de studenten onder leiding van Kim Venus.

In 2025 volgde de "De Parels van Polak" ter gelegenheid van 50 jaar Museum Henriette Polak.

Opnieuw werd voor de vormgeving de samenwerking gezocht met Kim Venus en studenten. In deze tentoonstelling werd, naast de topstukken van de collectie, de enorme betekenis van Henriette Polak voor kunst, cultuur en maatschappelijk leven belicht. Dankzij een thematische opzet, verrassende multimediale elementen en interactieve onderdelen worden de kunstwerken op een nieuwe manier beleefd — én worden meerdere zintuigen geprikkeld. De studenten onder leiding van docent Kim Venus gaven de tentoonstelling kleur en sfeer.

In 2026 werd Kim Venus opnieuw gevraagd om de Rembrandttentoonstelling van "Donker naar Licht" met de etsen verzameling van Charlotte Meyer vorm te geven.

Waarom genomineerd voor de Vrienden Prijs 2026

We zien de samenwerking als aardevolle voor zowel de Musea, als voor de Zutphense samenleving. Studenten werken aan echte opdrachten, met partners uit de regio en versterken zo hun portfolio. Ze komen in aanraking met een grote museale collectie, waardoor de drempel van de musea verlaagd wordt. Twee Zutphense instituties, onderwijs en musea, worden zo samengebracht.

Hoewel het initiatief vanuit het museum zelf kwam, heeft Kim Venus met haar aanpak en begeleiding ervoor gezorgd dat het een succes geworden is. Met de sfeer die zij neer heeft weten te zetten, kunnen we gerust spreken van spraakmakende vormgeving. Het laat zien dat het werk- van vorm & kleur- loont en de kunst versterkt. Juist voor jonge mensen heeft het meer aansprekende museum ervaring opgeleverd.

Coen Schimmelpenninck van der Oije

Coen Schimmelpenninck van der Oije was gemeentearchivaris, museumdirecteur van 1973-1979 in Zutphen en daarna in Rotterdam (tot 2006 directeur van het Maritiem Museum Prins Hendrik in Rotterdam) en was van 1991 tot 2015 voorzitter van de Hoge Raad van Adel waarvan hij sinds 1984 lid was.

Niet alleen Coen Schimmelpenninck van der Oije, maar ook zijn vader, heeft altijd een nauwe band met Zutphen en het museum gehad. Zoals hij uitlegde bij de Vriendenbijeenkomst van januari dit jaar was zijn vader een inspirerend verzamelaar, een voorbeeld om te volgen. Er bestaat dan ook een mooie (deels op de geschiedenis van de familie Schimmelpenninck van der Oije gebaseerde) verzameling.

In de loop der jaren heeft Coen diverse schenkingen gedaan aan het museum waardoor er mooie stukken in onze collectie terecht zijn gekomen. Waaronder een mooie 17de eeuwse aquarel van de Wijnhuistoren van Beerstraten.

Ook bemiddelde hij regelmatig bij de fondsen die de musea van extra geld voorzagen. Ook de Beerstraaten aquarellen zijn via hem in ons bezit gekomen.

Meest recent (maart 2026) heeft Schimmelpenninck nog twee prachtige Tabakspotten uit Zutphen geschonken en eerder Zutphens zilver en andere tekeningen. Ook bemiddelde hij bij de bruikleen van alle prachtige familieportretten uit de familiecollectie, inclusief de restauratie. Van deze portretten hangen er verscheidene op zaal.

Waarom genomineerd voor de Vriendenprijs 2026?

Iedereen heeft Vrienden nodig en Coen Schimmelpenninck van der Oije is een vriend. Een echte vriend van de Musea Zutphen. Ieder museum heeft mooie kunst nodig om te bewonderen, bezoekers die entree betalen, een gemeente die subsidie geeft, maar mecenasen en schenkingen zijn ook nodig. Coen Schimmelpenninck voelt zich verbonden met onze stad en heeft liefde voor ons museum en de collectie. Hij heeft op verschillende momenten de musea en de collectie versterkt.